

OBSAH

ÚVOD	5
1. CO TO JE ETIKA	10
1.1 PODMÍNĚNOST ETICKÉHO POSTOJE ČLOVĚKA	10
1.1.1 LIDSKÉ PŘEDPOROZUMĚNÍ	13
1.2 ETIKA JAKO VĚDA	16
1.2.1 ZÁKLADNÍ ETICKÉ POJMY	16
1.3 PŘEDMĚT ETIKY	18
1.3.1 OBOROVÁ ETIKA	18
1.3.1.1 Novinářská etika aneb co by o novinářích měl vědět zdravotník	19
1.4 METODY ETIKY	20
1.4.1 ETICKÉ DILEMA A JEHO VÝZNAM	21
1.4.1.1 Interrupce	22
1.4.1.2 Eutanázie	23
2. HISTORICKÉ KOŘENY ZDRAVOTNICKÉ ETIKY	32
2.1 ODKAZ HIPPOKRATOVSKÉ TRADICE	32
2.2 ODKAZ ŽIDOVSKO-KŘESŤANSKÉ TRADICE	37
2.2.1 JUDAISMUS	38
2.2.2 KŘESŤANSTVÍ	40
2.2.3 PROTESTANTISMUS	44
3. SOUČASNOST ETIKY VE ZDRAVOTNICTVÍ	47
3.1 SOUČASNOST ZDRAVOTNICKÉ ETIKY	47
3.1.1 LÉKAŘSKÁ ETIKA PO ROCE 1945	49
3.1.1.1 Politické důvody:	49
3.1.1.2 Medicínské důvody:	50
3.1.1.3 Lidské důvody:	50
3.2 SOUČASNÉ ETICKÉ PRINCIPY	52
3.2.1 SOUČASNÉ ETICKÉ PRINCIPY PRVNÍHO ŘÁDU	52
3.2.2 SOUČASNÉ ETICKÉ PRINCIPY DRUHÉHO ŘÁDU	54
3.3 TEORIE LÉKAŘSKÉ ETIKY	56
3.3.1 UTILITARISMUS	57
3.4 ZÁKLADNÍ POJMY V OŠETŘOVATELSKÉ PRAXI	57
3.4.1 VÝVOJ ETIKY V OŠETŘOVATELSTVÍ	58
3.4.2 POJETÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ V ETICE OŠETŘOVATELSKÉ PRAXE	58
4. PRÁVO A ETIKA	63
4.1 VZTAH PRÁVA A ETIKY	63

4.2 ETICKÉ NORMY	64
4.2.1 MEZINÁRODNÍ ETICKÉ KODEXY	64
4.2.1.1 Úmluva o lidských právech a biomedicině:	67
4.2.2 ČESKÉ ETICKÉ KODEXY V MEDICINĚ A ZDRAVOTNICTVÍ	73
4.2.2.1 Etické kodexy zdravotních sester	76
4.2.2.2 Etické normy v ošetrovatelském povolání	78
4.2.2.3 Práva pacientů	78
4.3 PRÁVNÍ NORMY	80
4.3.1 LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD	81
4.3.2 ZÁKON Č. 220/91 Sb.	82
4.3.3 ZÁKON Č. 20/1966 Sb. O PÉČI O ZDRAVÍ LIDU	82
4.3.4 SDĚLOVÁNÍ INFORMACÍ	83
4.3.4.1 Právní a etické normy k pravdě na nemocničním lůžku:	84
4.3.5 ZACHOVÁVÁNÍ MLČENLIVOSTI	85
4.3.5.1 Výjimky z povinné mlčenlivosti	86
4.3.5.2 Sankce za porušení povinné mlčenlivosti	87
4.3.5.3 Zachování mlčenlivost po smrti pacienta	87

ZÁVĚR **91**

PŘÍLOHA Č. 1 - POKYNY PRO VÝZKUMNÍKY A PODKLADY PRO EVIDENCI ROZHOVORŮ **92**

PŘÍLOHA Č. 2 – POKYNY PRO PSANÍ ZÁVĚREČNÉ ESEJE **94**